

Expunere de motive

În România, situația din sistemul penitenciar este considerată inacceptabilă de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, iar România primește din ce în ce mai multe condamnări pentru rele tratamente aplicate persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate.

Noul Cod Penal adoptat în anul 2012 și intrat în vigoare în 2014 cu toate că a introdus noi măsuri neprivative de libertate: amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și măsurile educative neprivative de libertate nu par a fi suficiente.

Pentru a evita aplicarea sancțiunilor CEDO considerăm că este de datoria legiuitorului să adopte norme care să ofere judecătorului posibilitatea de a înlocui o pedeapsă în regim privativ de libertate cu măsuri alternative credibile care realizează mai bine scopul reeducării, al reinsertiei sociale, dar și al prevenirii recidivei. De asemenea, adoptarea unor măsuri alternative de executare ale pedepsei conduce la asigurarea și garantarea respectării drepturilor fundamentale ale persoanei condamnate.

Prin această propunere legislativă se urmărește adoptarea unei noi posibilități de executare a pedepsei, respectiv executarea pedepsei la domiciliu, pe care instanța de judecată să o poată aplica atunci când individualizează pedeapsa cu închisoarea.

De asemenea, prezenta modificare are o destinație precisă, respectiv persoana inculpată este gravida sau are un copil în îngrijire mai mic de trei ani; are spre îngrijire cel puțin 3 copii minori; la data pronunțării hotărârii de condamnare, persoana inculpată a împlinit 65 de ani.

Măsurile propuse sunt adaptate cadrului european în această materie, statelor membre ale Uniunii Europene în special al Cehiei, Italiei, Olandei și Belgiei, Franței.

Conform legislației statelor menționate, cele mai des reglementate măsuri alternative de executare a pedepsei este executarea la domiciliu a pedepsei.

De asemenea prin modificarea Codului penal prin introducerea dispozițiilor referitoare la pedeapsa închisorii la domiciliu se impune și modificarea *art.583 din Legea 135/2010 privind Codul de procedură penală* prin care se stabilește modalitatea și instanța competentă să se pronunțe asupra revocării și anulării închisorii la domiciliu.

Inițiator

Deputat

GEORGE BECA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senat

LEGE pentru modificarea art. 60 precum și completarea LEGII nr. 286/2009 privind Codul Penal, precum și modificarea art.583 din Legea 135/2010 privind Codul de procedură penală

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

I)Articolul 60 din LEGEA nr. 286/2009 privind Codul Penal se completează cu alineatul 2, și va avea următorul cuprins:

Art. 60 - (2) Pedepșa închisorii poate fi executată și la domiciliul persoanei condamnate. Pe perioada executării pedepsei închisorii la domiciliu, persoana condamnată are obligația de a nu părăsi domiciliul unde locuiește fără permisiunea instanței de judecată.

Dupa articolul 98 din LEGEA nr. 286/2009 privind Codul Penal se introduce art.98¹ care va avea următorul cuprins:

(1) Executarea pedepsei închisorii la domiciliu poate fi dispusă de instanța de judecată la cererea persoanelor condamnate la pedepșa închisorii pentru fapte comise fara violență, dacă depune informații și documente prin care să își dovedească mijloacelor de existență. în următoarele situații:

- daca la data pronunțării hotărârii de condamnare, persoana inculpată este gravidă sau are un copil în îngrijire mai mic de trei ani;
- dacă la data pronunțării hotărârii de condamnare, persoana inculpata are spre îngrijire cel puțin 3 copii minori;
- daca la data pronunțării hotărârii de condamnare, persoana inculpata a implinit 65 de ani.

(2)Instanta nu poate dispune executarea pedepsei la domiciliu pentru persoanele condamnate pentru fapte săvârșite cu intenție, prevăzute de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în titlurile I(cu exceptia art.226 si art.227), II(cu exceptia art.228, art.238-art.243, art.245-art.246, art.249-art.251, art.256), III(cu exceptia art.259-art.261), IV, în capitolul III din titlul VII, în capitolul I(cu exceptia art.373) și în titlurile X, XI, XII din Partea specială, precum și la art. 336-338 și 351, de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată, cu modificările ulterioare, de Ordonanța

de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare, republicată, de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare, precum și de Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare;

Art.98² Măsurile de supraveghere și obligațiile:

(1) Pe durata executării pedepsei la domiciliu, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, cu cel puțin 15 zile schimbarea domiciliului.
- d) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

(2) Instanța impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligații:

- a) să urmeze un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională;
- b) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate;
- c) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;

art.98³ Supravegherea condamnatului

(1) Pe durata executării pedepsei la domiciliu, datele prevăzute în art. 98² alin. (1) lit. a,c,d se comunică serviciului de probațiune.

(2) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) și lit. b) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. c) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(3) Serviciul de probațiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligațiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) și lit. b), precum într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(4) Pe durata executării pedepsei la domiciliu, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:

- a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;
- b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile care îi revin;

Art. 98⁴ Modificarea sau încetarea obligațiilor

(1) Dacă pe parcursul executării pedepsei la domiciliu au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor

existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului șanse mai mari de îndreptare.

(2) Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Art. 98⁵ Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă pe parcursul executării pedepsei la domiciliu persoana supravegheată, cu recredință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege, instanța revocă executarea pedepsei la domiciliu și dispune executarea restului de pedeapsă în penitenciar. Perioada pedepsei executată la domiciliu se consideră executată.

(2) Dacă pe parcursul executării pedepsei la domiciliu cel condamnat a săvârșit o nouă infracțiune, descoperită până la executarea pedepsei la domiciliu și pentru care s-a pronunțat o condamnare la pedeapsa închisorii, instanța revocă executarea pedepsei la domiciliu și dispune executarea pedepsei în penitenciar.

(5) Pedeapsa principală pentru noua infracțiune se stabilește și se execută, după caz, potrivit dispozițiilor referitoare la recidivă sau la pluralitatea intermediară.

(6) Dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă, instanța poate menține sau revoca executarea restului de pedeapsă la domiciliu, în cazul revocării, dispozițiile alin. (1), alin. (2) și alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

Art. 98⁶ Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă pe parcursul executării pedepsei la domiciliu se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, executarea pedepsei la domiciliu se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În caz de concurs de infracțiuni sau pluralitate intermediară, instanța poate dispune executarea pedepsei rezultante la domiciliu, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 98¹.

Dispoziții finale și tranzitorii:

1) Noile reglementări privind modificările aduse *LEGII nr. 286/2009 privind Codul Penal* vor intra în vigoare în termen de 3 luni de la publicarea în Monitorul Oficial.

II) Art.583 din Legea 135/2010 privind Codul de procedură penală se modifica , se completeaza și va avea următorul cuprins:

(1) Asupra revocării sau anulării suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau pedepsei închisorii la domiciliu prevăzute la art. 96 sau 97 și art.98⁵ art.98⁶ din Codul penal se pronunță, din oficiu, la sesizarea procurorului sau a consilierului de probațiune, instanța care judecă ori a judecat în primă instanță infracțiunea ce ar putea atrage revocarea sau anularea.